

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/287643684>

Durankulak Lake IBA

Chapter · January 2007

CITATIONS

0

READS

27

5 authors, including:

Petar Iankov

Bulgarian Society for the Protection of Birds

182 PUBLICATIONS 233 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

Nicky Petkov

Bulgarian Society for the Protection of Birds

46 PUBLICATIONS 64 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

Ivaylo Ivanov

6 PUBLICATIONS 17 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

Common Birds Monitoring in Bulgaria [View project](#)

Bird Atlas Work in Bulgaria [View project](#)

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ

ПРИРОДОЗАЩИТНА ПОРЕДИЦА - КНИГА 11

BULGARIAN SOCIETY FOR THE PROTECTION OF BIRDS

CONSERVATION SERIES - BOOK 1

ОРНИТОЛОГИЧНО ВАЖНИ МЕСТА В БЪЛГАРИЯ И НАТУРА 2000

Important Bird Areas in Bulgaria and Natura 2000

Отговорни редактори:

Ирина Костадинова

Младен Граматиков

Финансирана от:

Предприятие за управление дейностите по опазване на околната среда към Министерството на околната среда и водите
Кралското дружество за защита на птиците по програмата на BirdLife International за Орнитологично важните места

Sponsored by:

Enterprise for Management of the Activities on Environment Conservation under the Ministry of Environment and Water
Royal Society for the Protection of Birds according to BirdLife International Programme for Important Bird Areas

София 2007
БДЗП

ДУРАНКУЛАШКО ЕЗЕРО

DURANKULAK LAKE

43°39'53"N, 28°32'52"E
Площ / Area: 3 355,9 ha
Надм. в. / Altitude: 0 - 46 m

A1, A4i, A4iii, B1i, B2, C1, C2, C3, C4, C6

BG050

Слика: Петър Янков

Област: Добрич
Община: Шабла
РИОСВ: Варна
Басейнова дирекция: Черноморски басейн
ДАС: "Балчик"

District: Dobrich
Municipality: Shabla
RIEW: Varna
Region Basin Directorate: Black sea
State Game Breeding Station: "Balchik"

Собственост: държавна - 61%; общинска - 12%; частна - 27%
Земеползване: земеделие - 61%; горско стопанство - 9%; природозащита, проучване - 16%; аквакултури, рибарство - 25%; отдых, туризъм - 50%; лов - 90%; селища, промишленост, транспорт - 3%; управление на водите - 4%

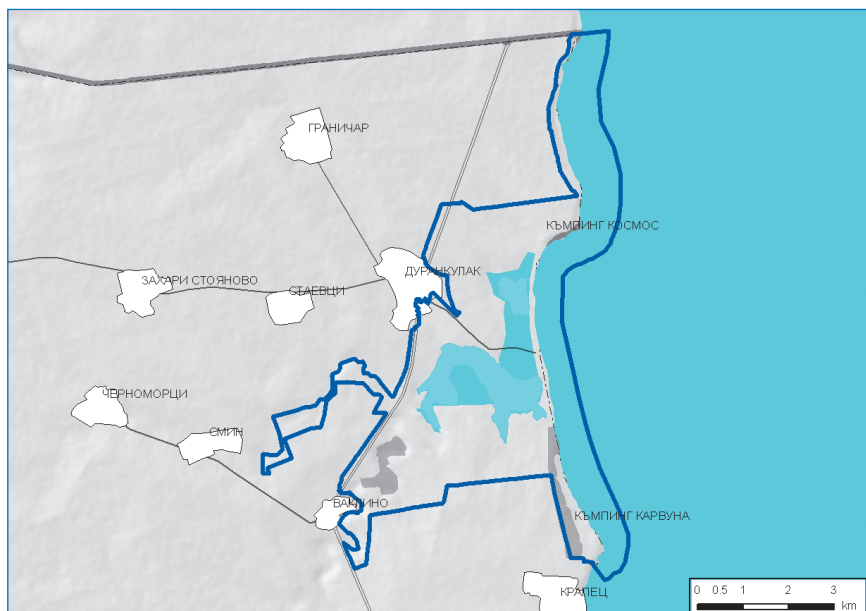
Ownership: State - 61%; Municipality - 12%; Private - 27%
Land-use: Agriculture - 61%; Forestry - 9%; Nature conservation, research - 16%; Fisheries, aquaculture - 25%; Tourism, recreation - 50%; Hunting - 90%; Urban, industrial, transport - 3%; Water management - 4%

Описание

Крайморско лиманно сладководно до бракично езеро с естествен произход и значителни обраствания от водолюбива растителност. Разположено е в Североизточна България, в район със сарматски варовици, на 6 km от границата с Румъния, източно от едноименното село. Езерото е заобиколено с обработваеми земи и степни територии. Пясъчни дюни и плажна ивица го отделят от морето на изток. Сред югозападната открита езерна акватория са разположени 2 острова, единият от които е археологически

Description

A coastal firth freshwater-brakish lake of natural origin, fringed by extensive reedbeds. It is located in north-eastern Bulgaria, in a region of Sarmatian limestones, 6 km from the border with Romania, to the east of the village of Durankulak. The lake is surrounded by farmland and steppe territories. Sand dunes and beach separate it from the sea on the east. Two islands, one of which is an archaeological site, are located in the lake's south-western open water mirror. The lake's water balance is determined mainly

Вид / Species	Численост на популациите Population number			Оценка на популациите Population assessment				
	Гнездов период Breeding (дв./pairs)	Миграция Staging (инд./ind.)	Зимуване Wintering (инд./ind.)	Популация Population	Опазване Conservation	Изолираност Isolation	Цялостна оценка Global assesment	Критерий за OBM IBA Criterion
Червеногуш гмуркач Red-throated Loon <i>Gavia stellata</i>	-	-	0-1	A	A	B	A	A4iii, C4
Черногуш гмуркач Arctic Loon <i>Gavia arctica</i>	0-58 инд./ind	2-30	2-26	A	A	C	A	A4iii, C4
Малък гмурец Little Grebe <i>Tachybaptus ruficollis</i>	8-15	1-61	2-11	B	A	C	B	A4iii, C4
Голям гмурец Great Crested Grebe <i>Podiceps cristatus</i>	6-12	2-50	7-360	B	A	C	B	A4iii, C4
Червеногуш гмурец Red-necked Grebe <i>Podiceps grisegena</i>	0-16 инд./ind	1-14	2-3	C	C	B	B	A4iii, C4
Ушат гмурец Horned Grebe <i>Podiceps auritus</i>	-	1-3	0-3	B	A	C	B	A4iii, C4
Черноврат гмурец Black-necked Grebe <i>Podiceps nigricollis</i>	-	7-280	9-770	A	A	C	A	A4iii, C4
Обикновен буревестник Yelkouan Shearwater <i>Puffinus yelkouan</i>	-	+	-	C	A	B	A	A4iii, C4
Голям корморан Great Cormorant <i>Phalacrocorax carbo</i>	-	3-511	1-409	B	A	C	A	A4iii, C4
Среден корморан European Shag <i>Phalacrocorax aristotelis</i>	-	1-18	4-35	B	A	C	B	A4iii, C4
Малък корморан Pygmy Cormorant <i>Phalacrocorax pygmeus</i>	-	24-1305	4-536	A	A	C	A	A4iii, C4, A1, A4i, B1i, C1, C2
Розов пеликан Great White Pelican <i>Pelecanus onocrotalus</i>	-	31-1200	-	B	A	C	A	A4iii, C4
Къдроглав пеликан Dalmatian Pelican <i>Pelecanus crispus</i>	-	0-2	2-200	A	A	B	A	A1, A4i, B1i, C1, C2
Голям воден бик Great Bittern <i>Botaurus stellaris</i>	0-2	1-16	1-10	C	A	C	C	A4iii, C4
Малък воден бик Little Bittern <i>Ixobrychus minutus</i>	14-17	2-3	-	C	A	C	B	C6
Нощна чапла Black-crowned Night-heron <i>Nycticorax nycticorax</i>	0-2 инд./ind	1-19	-	B	A	C	B	A4iii, C4
Гривеста чапла Squacco Heron <i>Ardeola ralloides</i>	0-3 инд./ind	-	-	D	-	-	-	-
Малка бяла чапла Little Egret <i>Egretta garzetta</i>	1-13 инд./ind	1-47	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Голяма бяла чапла Great Egret <i>Casmerodius albus</i>	-	1-12	1-90	B	A	C	B	A4iii, C4
Сива чапла Grey Heron <i>Ardea cinerea</i>	5-8	1-172	1-6	B	A	C	B	A4iii, C4
Червена чапла Purple Heron <i>Ardea purpurea</i>	15	20-61	-	B	A	C	A	C6
Черен щъркел Black Stork <i>Ciconia nigra</i>	-	0-11	-	D	-	-	-	A4iii, C4
Бял щъркел White Stork <i>Ciconia ciconia</i>	2-3	187-5000	-	C	A	C	B	A4iii, C4
Блестящ ибис Glossy Ibis <i>Plegadis falcinellus</i>	-	3-194	-	A	A	C	A	A4iii, C4
Бяла лопатарка Eurasian Spoonbill <i>Platalea leucorodia</i>	-	2-103	-	A	A	C	A	A4iii, C4
Ням лебед Mute Swan <i>Cygnus olor</i>	1-2	7-17	22-460	A	A	C	A	A4iii, C4, B1
Тундров лебед Tundra Swan <i>Cygnus columbianus</i>	-	0-20	0-1	A	A	C	A	A4iii, C4
Поен лебед Whooper Swan <i>Cygnus cygnus</i>	-	5-8	15-304	A	A	C	A	A4iii, C4
Посевна гъска Bean Goose <i>Anser fabalis</i>	-	-	1-5	B	A	C	A	A4iii, C4
Голяма белочела гъска Greater White-fronted Goose <i>Anser albifrons</i>	-	520-19500	5657-104837	A	A	C	A	A4iii, C4, A4i, B1i, C3
Малка белочела гъска Lesser White-fronted Goose <i>Anser erythropus</i>	-	1-5	15-50	A	A	C	A	A1, C1
Сива гъска Greylag Goose <i>Anser anser</i>	1-2	1-15	6-2202	A	A	C	A	A4iii, C4, B1i, C3
Червеногуша гъска Red-breasted Goose <i>Branta ruficollis</i>	-	2-15000	300-39233	A	A	C	A	A4iii, C4, A1, A4i, B1i, C1, C2
Червен ангъч Ruddy Shelduck <i>Tadorna ferruginea</i>	-	-	0-6	C	A	C	A	A4iii, C4
Бял ангъч Common Shelduck <i>Tadorna tadorna</i>	0-1	17-230	1-41	B	A	C	B	A4iii, C4
Фиш Eurasian Wigeon <i>Anas penelope</i>	0-1	4-590	4-700	A	A	C	A	A4iii, C4
Сива патица Gadwall <i>Anas strepera</i>	0-1	2-11	3-12	C	A	C	C	A4iii, C4
Зимно бърне Common Teal <i>Anas crecca</i>	-	7-90	5-980	A	A	C	A	A4iii, C4
Зеленоглава патица Mallard <i>Anas platyrhynchos</i>	-	11-8105	381-42814	A	A	C	A	A4iii, C4
Шилоопашата патица Northern Pintail <i>Anas acuta</i>	-	15-164	12-65	A	A	C	A	A4iii, C4
Лятно бърне Garganey <i>Anas querquedula</i>	1	210-580	-	A	A	C	A	A4iii, C4
Клопач Northern Shoveler <i>Anas clypeata</i>	0-3	16-523	3-22	A	A	C	A	A4iii, C4
Червеноклюна потапница Red-crested Pochard <i>Netta rufina</i>	-	1-48	1-10	A	A	C	A	A4iii, C4
Кафявоглава потапница Common Pochard <i>Aythya ferina</i>	2-4	3-150	370-7000	A	A	C	A	A4iii, C4
Белока потапница Ferruginous Duck <i>Aythya nyroca</i>	12-22	3-67	-	B	A	C	A	A1, C1
Качулата потапница Tufted Duck <i>Aythya fuligula</i>	-	3-1066	350-1503	A	A	C	A	A4iii, C4
Планинска потапница Greater Scaup <i>Aythya marila</i>	-	2-16	1-3	B	A	C	A	A4iii, C4
Обикновена гага Common Eider <i>Somateria mollissima</i>	-	0-1	0-1	C	A	B	C	A4iii, C4
Кадифена потапница White-winged Scoter <i>Melanitta fusca</i>	-	0-2	-	A	A	C	A	A4iii, C4
Звънарка Common Goldeneye <i>Bucephala clangula</i>	-	0-4	4-64	A	A	C	A	A4iii, C4
Малък нирец Smew <i>Mergellus albellus</i>	-	2-27	2-49	B	A	C	B	A4iii, C4
Среден нирец Red-breasted Merganser <i>Mergus serrator</i>	-	4-71	2-69	B	A	C	B	A4iii, C4
Голям нирец Common Merganser <i>Mergus merganser</i>	-	0-1	1-5	B	A	C	B	A4iii, C4
Тръноопашата потапница White-headed Duck <i>Oxyura leucocephala</i>	-	2-5	5-16	C	A	C	B	A1, C1, C6
Осояд European Honey-buzzard <i>Pernis apivorus</i>	-	+	-	D	-	-	-	-
Морски орел White-tailed Eagle <i>Haliaeetus albicilla</i>	-	0-1	1-2	C	B	C	C	A4iii, C4
Орел змияр Short-toed Snake-eagle <i>Circaetus gallicus</i>	-	+	-	D	-	-	-	-
Тръстиков блатар Western Marsh-harrier <i>Circus aeruginosus</i>	4	3-50	2-12	B	A	C	A	C6
Полски блатар Northern Harrier <i>Circus cyaneus</i>	-	2-20	2-50	B	A	C	C	A4iii, C4
Степен блатар Pallid Harrier <i>Circus macrourus</i>	-	0-1	-	D	-	-	-	-
Ливаден блатар Montagu's Harrier <i>Circus pygargus</i>	-	1-2	+	D	-	-	-	-
Късопръст ястреб Levant Sparrowhawk <i>Accipiter brevipes</i>	-	0-1	-	D	-	-	-	-
Белоопашат мишелов Long-legged Buzzard <i>Buteo rufinus</i>	-	0-1	1-3	D	-	-	-	-
Малък креслив орел Lesser Spotted Eagle <i>Aquila pomarina</i>	-	+	-	D	-	-	-	-
Голям креслив орел Greater Spotted Eagle <i>Aquila clanga</i>	-	0-1	1	B	A	C	A	A4iii, C4
Речен орел Osprey <i>Pandion haliaetus</i>	-	1-6	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Вечерна ветрушка Red-footed Falcon <i>Falco vespertinus</i>	0-5	+	-	B	A	C	A	B2, C6
Малък сокол Merlin <i>Falco columbarius</i>	-	+	1	D	-	-	-	-
Ловен сокол Saker Falcon <i>Falco cherrug</i>	-	+	-	D	-	-	-	-
Сокол скитник Peregrine Falcon <i>Falco peregrinus</i>	-	+	-	D	-	-	-	-
Крещалец Water Rail <i>Rallus aquaticus</i>	14-18	2-5	1-17	C	A	C	C	A4iii, C4
Голяма пъструшка Spotted Crane <i>Porzana porzana</i>	1	0-6	-	C	A	C	B	A4iii, C4
Средна пъструшка Little Crane <i>Porzana parva</i>	7	1-6	-	A	A	C	A	A4iii, C4, C6
Малка пъструшка Baillon's Crane <i>Porzana pusilla</i>	1-3	3-4	-	B	A	C	A	A4iii, C4, B2, C6
Ливаден дърлавец Corncrake <i>Crex crex</i>	-	+	-	D	-	-	-	-
Зеленоножка Common Moorhen <i>Gallinula chloropus</i>	15-25	1-60	0-1	C	A	C	A	A4iii, C4
Лиска Common Coot <i>Fulica atra</i>	15-20	9-2040	143-13225	A	A	C	A	A4iii, C4
Сив жерав Common Crane <i>Grus grus</i>	-	1-31	-	B	A	C	B	A4iii, C4
Стрепет Little Bustard <i>Tetrax tetrax</i>	-	-	0-1	A	A	B	A	A4iii, C4
Стридояд Eurasian Oystercatcher <i>Haematopus ostralegus</i>	-	2-12	-	B	A	B	B	A4iii, C4
Кокилобегач Black-winged Stilt <i>Himantopus himantopus</i>	1	3-8	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Саблеклюн Pied Avocet <i>Recurvirostra avosetta</i>	-	3-18	0-5	C	A	C	C	A4iii, C4
Турликл Eurasian Thick-knee <i>Burhinus oedipnemus</i>	5-7	2-21	-	B	A	C	B	A4iii, C4
Кафявокрил огърличник Collared Pratincole <i>Glareola pratincola</i>	2-14	2-10	-	B	A	C	B	B2, C6
Чернокрил огърличник Black-winged Pratincole <i>Glareola nordmanni</i>	-	0-4	-	A	A	B	A	A4iii, C4
Пасъчен дъждосвирец Common Ringed Plover <i>Charadrius hiaticula</i>	-	1-27	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Морски дъждосвирец Kentish Plover <i>Charadrius alexandrinus</i>	7-22	6-41	0-1	A	A	C	A	B2, C6
Планински дъждосвирец Eurasian Dotterel <i>Eudromias morinellus</i>	-	0-1	-	B	A	B	A	A4iii, C4
Златиста булка Eurasian Golden-plover <i>Pluvialis apricaria</i>	-	15-260	0-2	B	A	C	A	A4iii, C4
Сребриста булка Grey Plover <i>Pluvialis squatarola</i>	-	1-13	2-9	B	A	C	B	A4iii, C4
Обикновена калугерница Northern Lapwing <i>Vanellus vanellus</i>	1	1-96	1-45	B	A	C	B	A4iii, C4

Вид / Species	Численост на популациите Population number			Оценка на популациите Population assesment				
	Гнездови период Breeding (дв./pairs)	Миграция Staging (инд./ind.)	Зимуване Wintering (инд./ind.)	Популация Population	Опазване Conservation	Изолираност Isolation	Цялостна оценка Global assesment	Критерий за ОВМ IBA Criterion
Трипръст брегобегач <i>Sanderling Calidris alba</i>	-	1-142	1-33	A	A	C	C	A4iii, C4
Малък брегобегач <i>Little Stint Calidris minuta</i>	-	2-208	-	C	A	C	A	A4iii, C4
Сив брегобегач <i>Temminck's Stint Calidris temminckii</i>	-	0-6	-	A	A	B	A	A4iii, C4
Кривоклюн брегобегач <i>Curlow Sandpiper Calidris ferruginea</i>	-	2-26	-	C	A	C	A	A4iii, C4
Тъмногоръд брегобегач <i>Dunlin Calidris alpina</i>	-	1-11	4-19	C	A	C	C	A4iii, C4
Голям свирец <i>Eurasian Curlew Numenius arquata</i>	-	3-5	1-2	C	A	C	A	A4iii, C4
Плоскоклюн блатобегач <i>Broad-billed Sandpiper Limicola falcinellus</i>	-	10-18	-	A	A	C	C	A4iii, C4
Бойник <i>Ruff Philomachus pugnax</i>	-	2-2548	-	A	A	C	A	A4iii, C4
Малка бекасина <i>Jack Snipe Lymnocyrtus minimus</i>	-	0-1	-	C	A	C	A	A4iii, C4
Средна бекасина <i>Common Snipe Gallinago gallinago</i>	-	3-12	1-3	B	A	C	A	A4iii, C4
Черноопашат крайбрежен бекас <i>Black-tailed Godwit Limosa limosa</i>	-	1-53	7-33	B	A	C	A	A4iii, C4
Пъстроопашат крайбрежен бекас <i>Bar-tailed Godwit Limosa lapponica</i>	-	0-1	-	A	A	B	A	A4iii, C4
Малък свирец <i>Whimbrel Numenius phaeopus</i>	-	0-1	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Голям червеноног водобегач <i>Spotted Redshank Tringa erythropus</i>	-	1-4	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Малък червеноног водобегач <i>Common Redshank Tringa totanus</i>	-	1-44	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Малък зеленоног водобегач <i>Marsh Sandpiper Tringa stagnatilis</i>	-	1-8	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Голям зеленоног водобегач <i>Common Greenshank Tringa nebularia</i>	-	1-6	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Голям горски водобегач <i>Green Sandpiper Tringa ochropus</i>	-	1-3	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Малък горски водобегач <i>Wood Sandpiper Tringa glareola</i>	-	1-19	-	B	A	C	B	A4iii, C4
Късокрил къковец <i>Common Sandpiper Actitis hypoleucos</i>	-	1-7	0-2	C	A	C	A	A4iii, C4
Камъкообръщач <i>Ruddy Turnstone Arenaria interpres</i>	-	0-5	0-1	C	A	C	A	A4iii, C4
Тънноклюн листоног <i>Red-necked Phalarope Phalaropus lobatus</i>	-	0-3	-	B	A	C	B	A4iii, C4
Малка черноглава чайка <i>Mediterranean Gull Larus melanocephalus</i>	8-50 инд./ind	3-3200	4-15	A	A	C	A	A4iii, C4
Малка чайка <i>Little Gull Larus minutus</i>	-	1-170	1-64	B	A	C	A	A4iii, C4
Речна чайка <i>Common Black-headed Gull Larus ridibundus</i>	6-13 инд./ind	2-1570	4-488	B	A	C	B	A4iii, C4
Дългоклюна чайка <i>Slender-billed Gull Larus genei</i>	-	1-4	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Чайка буревестница <i>Mew Gull Larus canus</i>	-	1-100	184-2615	A	A	C	A	A4iii, C4, B1, C3
Малка черногърба чайка <i>Lesser Black-backed Gull Larus fuscus</i>	-	1-8	0-1	A	A	C	A	A4iii, C4
Каспийска чайка <i>Caspian Gull Larus cachinnans</i>	-	51-1800	28-597	B	A	C	A	A4iii, C4
Дебелоклюна рибарка <i>Gull-billed Tern Sterna nilotica</i>	-	1-3	-	B	A	B	B	A4iii, C4
Каспийска рибарка <i>Caspian Tern Sterna caspia</i>	-	0-2	-	B	A	C	B	A4iii, C4
Гривеста рибарка <i>Sandwich Tern Sterna sandvicensis</i>	3-5 инд./ind	2-72	0-1	B	B	C	B	A4iii, C4
Речна рибарка <i>Common Tern Sterna hirundo</i>	0-2	1-30	-	C	B	C	C	A4iii, C4
Белочела рибарка <i>Little Tern Sterna albitrons</i>	-	5-8	1-12	B	A	C	A	C6
Белобуза рибарка <i>Whiskered Tern Chlidonias hybrida</i>	0-13 инд./ind	2-47	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Черна рибарка <i>Black Tern Chlidonias niger</i>	0-1 инд./ind	1-105	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Белокрила рибарка <i>White-winged Tern Chlidonias leucopterus</i>	-	5-47	-	C	A	C	C	A4iii, C4
Козодой <i>Eurasian Nightjar Caprimulgus europaeus</i>	-	+	-	D				
Земеродно рибарче <i>Common Kingfisher Alcedo atthis</i>	0-1	-	-	D				
Снягвица <i>European Roller Coracias garrulus</i>	1-2	-	-	C	A	C	C	
Черен кълвач <i>Black Woodpecker Dryocopus martius</i>	-	+	-	D				
Сирийски пъстър кълвач <i>Syrian Woodpecker Dendrocopos syriacus</i>	2-4	-	-	C	B	C	C	
Среден пъстър кълвач <i>Middle Spotted Woodpecker Dendrocopos medius</i>	-	+	-	D				
Дебелоклюна чучулига <i>Galandra Lark Melanocorypha calandria</i>	40-90	8-250	5-22	C	A	C	B	
Горска чучулига <i>Wood Lark Lullula arborea</i>	0-1	-	-	D				
Полска бърбица <i>Tawny Pipit Anthus campestris</i>	10-12	+	-	C	A	C	B	
Черногърбо каменарче <i>Pied Wheatear Oenanthe pleschanka</i>	1-3	-	-	C	A	B	C	
Муσταкато шаварче <i>Moustached Warbler Acrocephalus melanopogon</i>	1	-	-	C	A	C	C	
Водно шаварче <i>Aquatic Warbler Acrocephalus paludicola</i>	-	+	-	C	A	C	C	
Голям маслинов присмехулик <i>Olive-tree Warbler Hippolais olivetorum</i>	-	+	-	D				
Ястребогушо коприварче <i>Barred Warbler Sylvia nisoria</i>	4-5	-	-	C	A	C	C	
Червеногърба сврачка <i>Red-backed Shrike Lanius collurio</i>	30-34	+	-	D				
Черночела сврачка <i>Lesser Grey Shrike Lanius minor</i>	18-22	+	-	C	A	C	A	
Граднинска овесарка <i>Oortolan Bunting Emberiza hortulana</i>	2-3	-	-	C	B	C	C	

обект. Водният баланс на езерото се определя главно от подземните води и валежите. При силно вълнение през пясъчната коса е възможно навлизане на морска вода в езерото. Основни местообитания са откритите водни площи и обширните масиви от висока водолубива растителност, покриващи предимно северната (Орловото блато) и югозападната (Ваклинския ръкав) части на езерото както и блатото от югоизточната му страна. Сред тях доминират обикновената тръстика */Phragmites australis/*, теснолистният */Typha angustifolia/*, широколистният папур */Typha latifolia/* и трипръбестият камъш */Shoenoplectus triquetel/*. Около югозападната част на езерото са обособени храстови асоциации от драка */Paliurus spina-christi/*, обикновен глог */Crataegus monogyna/*, шипка */Rosa canina/* и изкуствено създадени насаждения от топола */Populus sp./*, полски ясен */Fraxinus oxycarpa/*, мъждрян */Fraxinus ornus/*, махалебка */Prunus machaleb/*. Сред водолубивата растителност във Ваклинския ръкав на езерото има естествено появили се групи от бяла върба */Salix alba/*.

Орнитологична стойност

В Дуранкулашкото езеро и прилежащите му територии са установени 260 вида, от които 107 са включени в Червената книга на България (под печат). От срещашите се видове 110 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са описани 14 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 27 вида, в SPEC3 - 69 вида. Мястото обхваща подходящи местообитания за 95 вида, включени в Приложение 2 на ЗБР, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 91 са вписани също в Приложение 1 на Директива 79/409/ЕИО. Дуранкулашкото езеро е място от световно значение за водолубивите птици през зимата. Заедно с голямата белочела гъска */Anser albifrons/* тук в значителни количества зимува световно застрашената червеногуша гъска */Branta ruficollis/* като почти цялата ѝ световна популация през януари и

by underground waters and rainfalls. In strong sea storms seawater may enter the lake through the sand strip. The main habitats are the open water areas and the huge massifs of vascular hygrophite vegetation, covering mainly the northern (Eagle Marsh) and south-western (Vaklino Arm) parts of the lake, as well as the marsh on its south-eastern side. They are dominated by *Phragmites australis*, *Typha angustifolia*, *Typha latifolia* and *Shoenoplectus triquetel*. Around the lake's south-western part there are shrub associations of *Paliurus spina-christi*, *Crataegus monogyna*, *Rosa canina* and artificial plantations of poplar *Populus sp.*, *Fraxinus oxycarpa*, *Fraxinus ornus*, *Prunus machaleb*. Groups of White Willow *Salix alba* trees have naturally appeared among the reedbeds in the lake's Vaklino Arm.

Ornithological importance

Durankulak lake and its adjacent territories support 260 bird species, 107 of which are listed in the Red Data Book for Bulgaria (in press). Of the birds occurring there 110 species are of European conservation concern (SPEC) (BirdLife International, 2004), 14 of them being listed in category SPEC 1 as globally threatened, 27 in SPEC 2 and 69 in SPEC 3 as species threatened in Europe. The area provides suitable habitats for 95 species, included in Annex 2 of the Biodiversity Act, which need special conservation measures, of which 91 are listed also in Annex I of the Birds Directive. Durankulak lake is a site of global importance for the wintering waterfowl, mainly because of the great concentrations of geese. Along with the White-fronted Goose *Anser albifrons*, considerable numbers of Red-breasted Geese *Branta ruficollis* spend the winter there. In January and February almost the entire global population of this species stays in the lakes of Shabla and Durankulak, which makes them one of the most important wetland areas in the world. . The Lesser White-fronted Goose *Anser erythropus/* regularly occurs among the numerous goose flocks. The lake is one of the places with great winter concentrations of Mallard

февруари пребивава в Дуранкулашкото и Шабленското езеро, което несъмнено ги прави едни от най-значимите влажни зони в света. Сред многобройните ята гъски редовно се среща и световно застрашената малка белочела гъска *Anser erythropus*. Езерото е едно от местата в страната с големи струпвания на зеленоглава патица *Anas platyrhynchos* през зимата и едно от няколко места в България, където през последните години са наблюдавани червоногушият гмуркач *Gavia stellata*, моминия жерав *Antropoides virgo* и стрепета *Tetrax tetrax*. Тъй като мястото се намира на миграционния път *Via Pontica* и в близост до Дунавската делта, то е една от най-важните станции при прелета на птиците по Българското Черноморие. Особено многобройни са щъркелоподобните *Ciconiiformes*, гъскоподобните *Anseriformes* и дъждосвиричоподобните *Charadriiformes* птици. Използва се като място за почивка по време на прелет от розовия пеликан *Pelecanus onocrotalus*, малкия кormоран *Phalacrocorax pygmeus*, както и от единични екземпляри на големия креслив орел *Aquila clanga*. По време на миграция е установено и водното шаварче *Acrocephalus paludicola*, което е застрашено от изчезване в света. В по-малки количества, както през зимата, така и по време на миграция са отбелязани тръноопашатата потапница *Oxyura leucocephala* и къдроглавият пеликан *Pelecanus crispus* (Иванов, 1993). Средиземноморският буревестник *Puffinus yelkouan* се храни в крайбрежните морски води пред езерото. ОВМ Дуранкулашко езеро е едно от най-важните в страната места за гнезденето на червената чапла *Ardea purpurea*, морския дъждосвирец *Charadrius alexandrinus*, тръстиковия блатар *Circus aeruginosus*, кафявокрилия отгърличник *Glareola pratincola*, средната пъструшка *Porzana parva*, белочелата рибарка *Sterna albifrons* и вечерната ветрушка *Falco vespertinus* (Приложение 11). Езерото е основното гнездовище по нашето Черноморие на световно застрашената белока потапница *Aythya nyroca* (Приложение 9). Макар и в по-малки количества тук гнездят и някои други редки и застрашени от изчезване видове птици като големия воден бик *Botaurus stellaris*, совокия дъждосвирец *Burchinus oedicnemus* и полската бърбича *Anthus campestris*.

Природозащитен статус

Само 13 % от територията на ОВМ Дуранкулашкото езеро е със статут на защитена местност, обявена през 1983 г. с цел опазване на застрашени видове водолубиви птици. В сила е план за управление на защитената местност. През 1984 г. Дуранкулашкото езеро е обявено за Влажна зона с международно значение съгласно Рамсарската конвенция. През 1989 г. територията е определена от BirdLife International за Орнитологично важно място. През 1998 г. 23% от територията на мястото е определена за КОРИНЕ място, поради европейското и значение за опазването на редки и застрашени местообитания, растения и животни, включително птици. Орнитологично важно място граничи с ОВМ RO082 в Румъния (Таблица 7, Глава "Резултати от проучването на ОВМ в България"). ОВМ е предложено за включване в Националната екологична мрежа и Natura 2000 под код BG0002050.

Уязвимост и заплахи

Дуранкулашкото езеро се ползва като източник на води за напояване, за промишлен риболов и събиране на речни раци, и в по-малка степен – добив на тръстика. Околните територии се ползват за паша на домашни животни, земеделие (отглеждане на зеленчуци и зърнени култури), отдиш и туризъм, в по-малка степен горско-стопански дейности, както и лов извън защитената територия. Незаконният лов и риболов, незаконният добив на пясък от пясъчните дюни, както и безконтролната паша в крайбрежната растителност води до влошаване на местообитанията и безпокойство на птиците. Законният лов извън защитената територия постоянно прогонва зимуващите гъски от земеделските земи северно от езерото, които са най-предпочитани от гъските като място за хранене. Поради интензивното земеделие в околните обработваемы земи, включващо ползването на големи количества нитрати и фосфати, неправилно съхранение на изкуствени торове, както и интензивното животновъдство и липсата на пречистване на водите, концентрацията на биогенни елементи (особено амониеви соли и фосфати) и органична материя в езерото драстично се повиши през последните десетилетия. Безконтролното водоползване за питейни нужди и напояване води до неестествено понижаване на водното равнище. Големият количество биогенни елементи и нарушаването на естественото водно ниво на езерото са основната причина за нарастване на евтрофикацията и нарушаване на равновесието на водната екосистема.

През последните години Дуранкулашкото езеро е силно застрашено от планове за развитието на нови обекти за отдиш и туризъм, както и изграждане на ветроенергийни паркове. Интензивното развитие на туризма, свързано с изграждането на нови хотели, ще доведе до влошаване на качествата и дори унищожаване на ценни местообитания, както и значителен антропогенен натиск и безпокойство на птиците, които са много по-високи от прага на поносимост на Влажната зона. Дори при сегашната ситуация много туристи навлизат през пясъчните дюни в защитената територия по време на гнездовия период и предизвикват безпокойство на птиците и замърсяване. Ветроенергийните паркове ще затрудняват свободното придвижване на птиците и ще доведат до фрагментиране на местообитанията на мигриращите и зимуващите

Anas platyrhynchos in the country. It is one of the few places in Bulgaria where the Red-throated Diver *Gavia stellata*, Demoiselle Crane *Antropoides virgo* and the Little Bustard *Tetrax tetrax* have been recorded. As the lake is located on the *Via Pontica* migration flyway and close to the Danube delta, it is one of the most important stations in the bird migration along the Bulgarian Black Sea coast. Especially numerous are the storks *Ciconiiformes*, geese *Anseriformes* and plovers *Charadriiformes*. On migration the area is used as a roost by the White Pelican *Pelecanus onocrotalus*, the Pygmy Cormorant *Phalacrocorax pygmeus* and single Greater Spotted Eagles *Aquila clanga*. The globally threatened Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola* recorded in the wetland on migration. Less numerous, both in winter and on migration, are the White-headed Duck *Oxyura leucocephala* and the Dalmatian Pelican *Pelecanus crispus* (Ivanov, 1993). The coastal marine waters in front of the lake are used by the Mediterranean Shearwater *Puffinus yelkouan* for foraging. The lake is one of the five most important sites in the country for the breeding Purple Heron *Ardea purpurea*, Kentish Plover *Charadrius alexandrinus*, the Marsh Harrier *Circus aeruginosus*, the Collared Pratincole *Glareola pratincola*, the Little Crake *Porzana parva*, the Little Tern *Sterna albifrons* and the Red-footed Falcon *Falco vespertinus* (Appendix 11). Although less numerous, the globally threatened Ferruginous Duck *Aythya nyroca* (Appendix 9) also breeds in the area, along with some other rare and threatened species, like the Bittern *Botaurus stellaris*, the Stone Curlew *Burchinus oedicnemus* and the Tawny Pipit *Anthus campestris*.

Site designation

The Durankulak Lake itself was designated as protected area in 1983 for the protection of threatened species of waterfowl (Appendix 12). It covers about 13% of the territory of the proposed SPA. A management plan of the protected area has been adopted. Since 1984 the lake was designated as Wetland of International Importance under the Ramsar Convention. In 1989 the area was designated as Important Bird Area by BirdLife International. In 1998 about 23% of the site become CORINE Site because of its European value for rare and threatened habitats, plant and animal species, including birds. The IBA borders with IBA RO082 in Romania (table 7, Chapter «Results of the IBA research in Bulgaria»). IBA is candidate SPA under Bird Directive (code BG0002050).

Vulnerability

The area of Durankulak Lake is used water abstraction for irrigation purposes, commercial fishing and collecting of crayfish, angling, cattle sheep and goat grazing, small-size reed cutting, intensive agriculture (vegetables, grain crops), recreation, small-size forestry, hunting out of the protected area. Over-abstraction of waters for irrigation damage the water balance of the lake. The illegal fishing and hunting and sand extraction from the sand dunes, as well as the non-regulated grazing in the water-fringe vegetation cause habitat destruction and disturbance for the biodiversity. The legal hunting activities out of the protected area permanently chases the wintering geese from the arable lands located around the northern part of the lake which are the most preferable feeding areas for the geese. Due to intensive agricultural activities in the arable lands neighbouring the lake and intensive livestock breeding the concentration of biogens (esp. ammonium and phosphates) and organic matters in the lake have drastically increasing in recent decades. Intensive agricultural activities in the catchment area of the lake, and those in the 70s and the 80s in particular, involving the use of big quantities of phosphates and nitrates, the wrong storage of fertilizers and the absence of communal waters treatment have also seriously contributed to increasing the biogenic elements in the lake. Unregulated water pumping for drinking and irrigation needs causes unnatural reduction in the water level. The excessive biogenic content and the disturbance of the natural water level in the lake is the main reason for the acceleration of the eutrophication processes and disturbing the water ecosystem's equilibrium. Recently the area is under big pressure by plans for development of new recreation facilities, as well as construction of wind turbine farms. The intensive development of tourism connected to a building of new hotels will cause deterioration and even loss of valuable habitats, as well as significant human pressure and disturbance to birds, which is much higher than the carrying capacity of the wetland. Even now a lot of tourists enter the protected area through the sand dunes during the breeding season and cause pollution of habitats and disturbance to birds. The wind turbine farms will cause disturbed movement and fragmentation of the habitats used by migratory birds. They will be a barrier for thousands of migratory soaring birds and night migrants on their flyway to the south and north and will cause significant mortality of birds and further decline in their populations.

Suitable regimes and conservation measures

No activities causing habitat destruction should be allowed: change of the purpose and the permanent use of meadows, pastures, glades, marshes, wetlands and water streams, and their adjacent territories; construction of new infrastructure, roads, temporary constructions, recreational, sports and entertainment facilities, holiday villages, or enlargement of the existing ones (as per 1 January 2007); ploughing up, draining and change of the water regime of the existing (as per 1 January 2007) wetlands and marshes, as well as draining activities in their catchments; construction activities on the territory and

птици. Ветровите генератори ще бъдат барьера за хиляди реещи се мигриращи птици и нощни мигранти по пътя им на юг и на север и ще причинят значителна смъртност и съответно намаляване на техните популации.

Подходящи режими и мерки за опазване

Недопустими са дейности, водещи до разрушаване на местообитанията: промяна на предназначението и начина на трайно ползване на ливади, пасища, поляни, мери, мочурища, водоеми и водни течения и прилежащите им територии; изграждане на нова инфраструктура, пътища, сгради, временни постройки, рекреационни, спортни и увеселителни съоръжения, курортни и вилни зони или разширяване на съществуващите към 1 януари 2007 г.; разораване, пресушаване и промяна на водния режим на съществуващите към 1 януари 2007 г. влажни зони и мочурища, както и отводнителни дейности във водосбора им; застрояване на територията и бреговете на съществуващите влажни зони; всякакво строителство на комплекси, жилищни, хотелски и временни постройки върху плажната ивица и в зоната от 200 m в съседство с нея; ново строителство, освен на посочените в плана за управление съоръжения; изграждане на голф игрища, летища и ветроенергийни съоръжения и паркове и съпътстващи ги надземни електропреносни мрежи.

Недопустими са дейности, водещи пряко до влошаване качествата на местообитанията: нарушаване на естественото състояние на водни площи, брегове и прилежащи територии; директно изпомпване на води от езерото; внасяне на биогеени и други вещества, водещи до еутрофикация на влажните зони; паша на домашни животни в масивите от водолюбива растителност, с изключение на едър рогат добитък (крави, биволи); сечи в гнездови колонии и в радиус от 300 m около тях; премахване на характеристики на ландшафта (синори, плетове, единични дървета, ползащитни пояси и др.); изграждане на нови надземни електропреносни мрежи; заустване във влажната зона на води от пречиствателни станции, минерални извори, непречистени индустриални и комунални води и др.; замърсяване на водите и терените с промишлени, токсични, битови, строителни и други отпадъци и съхранение на такива отпадъци; използване на изкуствени торове и други химически препарати, отрови и други неселективни средства за борба с вредителите; ползване на изкуствени химически торове и препарати на разстояние до 5 km от бреговете на езерото и до 500 m от бреговете на поречието от водосборния му басейн; създаване на блокове от монокултури с размери над 1 ha; отглеждане на генномодифицирани култури; внасяне на неприсъщи за района растителни и животински видове; тралене на морското дъно.

Недопустими са дейности, водещи до унищожаване и безпокойство на птиците: достъп на хора и стопански дейности през гнездовия период (март - юли) на територия с радиус 300 до 500 m около гнездови колонии или гнезда на грабливи птици; промишлен и любителски риболов в местата и районите на гнездене и/или струпване на водолюбиви птици; лов на яребици и пъдпъдъци в периода август - септември; влизането в езерото с лодки и други плавателни средства, както и изграждането, ползването и поддържане на кейови съоръжения и стоянки за всякакви плавателни съдове; използване на методи и средства за прогонване на водолюбиви птици; дивечоразвъд на дейност и лов, освен при регулиране на числеността на животински видове; бивакуване и палене на огън извън определените за тази цел места; престой или движение на лица, носещи капани, примки, арбалети, лъкове, огнестрелно оръжие в слоблено и разглобено състояние или боеприпаси; къмпингуване и плажуване в периода на гнездене на птиците, обект на опазване (март - юли).

Дейности, водещи до влошаване на местообитания или безпокойство на птици, може да се допускат на определени места и при условия съгласно разработен план за управление.

За поддържане и подобряване на сегашното състояние на местообитанията е необходимо: поддържане на подходящ воден режим, който осигурява пълноценно функциониране и използване на влажната зона; поставяне на лимит за годишното водочерпене от влажната зона; поддържане на традиционните за района земеделски култури и на мозаичен характер и разнообразието на земеделските земи и земеделските култури; оставяне на малки необработени парчета земя с естествена растителност сред площите с есенници в районите с интензивно земеделие; определяне и маркиране на местата за посещение от туристи съгласно план за управление; оставяне на постоянна необработена ивица по краищата на обработваемите земи с минимална ширина от 10 m; трайно извеждане от обработване на компактни площи с размер най-малко 0,5 ha сред интензивни земеделски земи; поддържане на зимници около водоема на разстояние до 5 km от бреговете му; запазване на минимални разпръснати разположени площи със зимни култури с общ размер 15 - 30 ha за 1000 птици с осигуряване на условия за паша на водоплаващи птици; изграждане на проходи за животни при обновяването на съществуващите и изграждането на нови пътища; проследяване на състоянието на видовете - обект на опазване, и на техните местообитания и ефективността на предприетите действия за постигане на техния благоприятен природозащитен статус.

*Димитър Георгиев, Сергей Дерелiev, Д-р Петър Янков,
Д-р Николай Петков, Ивайло Иванов*

the banks of the existing wetlands; any construction of complexes, residential, hotel and temporary buildings on the beach and in the 200 m zone next to it; construction of new buildings, except for facilities defined by the management plan; construction of golf courses, airports, and windfarms and related electricity transmission networks.

No activities that degrade habitat qualities should be allowed: disturbance of the natural state of the water areas, banks and adjacent territories; direct draining of water from the lake; disposal of organic and other substances leading to eutrophication of the wetlands; deforestation of the banks of the water bodies in the areas with nesting birds; grazing of livestock in the massifs with water-fringe vegetation, except for cattle (cows, buffaloes); felling in nesting colonies and within a radius of 300 m around them; removal of specific landscape features (field boundaries, hedges, single-standing trees, forest shelter belts, etc.); construction of new electricity transmission networks; release of waters from purification installations, mineral springs, non-purified industrial and communal waters, etc.; pollution of the waters and other areas with industrial, toxic, household, construction, and other waste, and deposition of such waste; use of artificial fertilisers and other chemical substances, poisons and other non-selective instruments for combating pests; use of artificial chemical fertilisers up to 5 km from the banks of the lake and 500 m from the banks of the rivers in its catchments; creation of monoculture blocks larger than 1 ha; growing of genetically modified plants; introduction of exotic plant and animal species; trawling of the sea bed.

No activities causing destruction or disturbance of birds should be allowed: access of people and human activities within a radius of 300 to 500 m around nesting colonies or nests of birds of prey in the breeding season (March - July); commercial and recreational fishing in the breeding and/or congregation areas of waterfowl; hunting of partridges and quails in the period August - September; entering the lake with boats and other vessels, as well as construction of all kinds of quays; use of special methods and techniques for chasing away waterfowl; rearing of game and hunting, except for regulation of the animal populations; camping and fire making outside the designated places; stay and movement of people carrying traps, snares, crossbows, bows, firearms or armour; camping and bathing in the breeding season (March - July) of the qualifying species.

All activities that degrade the quality of the habitats or cause disturbance to birds should be allowed only on designated places and under conditions in accordance with a management plan.

For maintenance and improvement of the current habitat condition additional measures should be undertaken: maintenance of suitable water regime, which ensures adequate functioning and use of the wetland; limiting the annual water winning from the wetland maintenance of the traditional crops and the mosaic character and the diversity of the arable lands and crops; retention of small uncultivated land pieces with natural vegetation among the plots with winter wheat in the areas with intensive farming; defining and marking of the tourist areas according to a management plan; maintenance of a permanent natural strip along the arable lands with a minimum breadth of 10 m; permanent abandonment of compact arable lands with a size of at least 0.5 ha among the intensive farming areas; maintenance of winter wheat around the water body up to 5 km from its banks; maintenance of a minimal amount of scattered plots with winter crops with a total area of 15 - 30 ha for 1,000 birds, making sure there are good conditions for grazing by waterfowl; establishment of animal passes during the renovation of existing roads and the construction of new ones; monitoring of the qualifying species and their habitats and the effectiveness of the conservation efforts.

*Dimitar Georgiev, Sergei Dereliev, Dr. Petar Iankov,
Dr Nikolai Petkov, Ivailo Ivanov*